

Dagligt brød og rekreation

Grundejerforeningen Sølyst i Sunds har holdt 25 års jubilæum

Chr. J. Sørensens hus fotograferet i 1963 og 1987. Billederne illustrerer den udvikling området ved Grundejerforeningen Sølyst har gennemgået de 25 år foreningen har eksisteret. Samme Sørensen, der til daglig blot kaldes Søren, blev i øvrigt udnævnt til æresmedlem i foreningen ved jubilæumsfesten.

Der var fest i Sunds forleden. 125 festklædte mennesker havde sat hinanden stævne på Søgården for at fejre, at det var 25 år siden Grundejerforeningen Sølyst blev oprettet. Inden festen havde foreningen udgivet et lille jubilæumsskrift, der fortæller træk fra livet ved søen i dette århundrede.

Søen har tidligere haft stor betydning for de folk der boede i Sunds sogn. På grund af den sandede jord, har de mennesker der levede i sognet haft svært ved at skaffe den daglige føde. Søen har fungeret som et spisekammer for beboerne.

Sognet ligger i landets største herred, Hammerum, og en talemåde blandt folk der besøgte herredet fortæller, at det ikke kun var i Sunds sogn fattigdommen herskede. Hammerum herred blev i resten af landet kaldt Jammerfuld herred.

Omkring 1900 var der 12 lodsejere omkring søen, i 1930'erne var tallet vokset til omkring 80, og i dag har cirka 250 personer papir på, at de ejer en del af jorden omkring søen.

Først i 1920'erne blev de rekreative værdier som Sunds sø repræsenterer opdaget af landboere og byboere. Indtil da havde de hver især haft nok at gøre med at klare dagen og vejen. Men under 2. verdenskrig begynder livet ved søen at øges. Sunds sø bliver et yndet udflugtsmål i krigsårene, og på varme sommerdage kunne der være tusinder af mennesker. Ligeledes var der mange mennesker om vinteren, hvor de voksne mænd stangede ål, og de unge muntrede sig med skøjteløb og isbådssejlad.

Mange huse skiftede ejer

Da bilen i 1950'erne og 60'erne

blev hver mands eje mistede søen noget af sin tiltrækningskraft for mange lodsejere. Nu skulle man ud til havet eller fjordene. Mange huse skiftede ejere i de år - og til små penge. I dag er billedet vendt. Det er sjældent at se et hus til salg ved Sunds sø.

Inge Nielsen har i jubilæumsskriftet fortalt, hvordan hendes bedsteforældre blev betragtet, da de begyndte at tage til Sunds sø.

- Folk mente det var for tosset at tage ud til sådant et hul. De skulle til Vesterhavet eller Limfjorden hvis de skulle i vandet. Efterhånden fandt flere dog ud af at det var dejligt ved Sunds sø og under 2. verdenskrig var der mange der holdt ferie ved søen.

Man havde kun petroleum og stearinlys til opvarmning, madlavning og belysning. Vandet trak vi op af en brønd og så gjalt det om, hvem der kunne få en spand op uden skrubbudser. Vi børn fik at vide, at tudserne rensede vandet, så det var jo godt, de var der. Forøvrigt smagte vandet dejligt.

Og sådan fortsætter beretningerne i dette skrift, der kan fortælle om mange andre episoder fra livet ved Sunds sø.

